

WAAROM?

Wiet waar? Ge kunt onze plaat niet aanzien zonder een weemoedig gevoel des harten. De sterke lammergier is van zijn hooge rotsen neergestreken, en heeft zich geworpen op het onschuldige schaap, dat daar beneden rondhuppelde op de heide. Hij heeft het gedood met één slag van zijn sterken snavel; toen heeft hij het in zijn ijzeren vangen gegrepen, en medegevoerd tot hoog op het rotsplateau, waar hij zijn zetel heeft gevestigd. Straks zal het hem en zijn jongen tot voedsel dienen, maar voorloopig heeft hij zich daarop neergezet, en met de hoekige wieken uitgeslagen, den scherpen snavel naar voren gericht, en, tot den strijd gereed, de sterke klauwen rustend op zijn prooi, tart hij den herder, die hem daar beneden verwenscht en vervloekt, of hij hem zou durven naklimmen om hem zijn buit te betwisten. Het recht van den sterkste, zegt ge, en ge haalt de schouders op, want ge weet, het is vruchteloos vechten met deze wet der natuur, en toch . . . ?

't Is toch één van die tafereelen, welke ge bijna dagelijks aanschouwt, niet slechts in de dieren-, maar evenzeer in de menschenwereld. En toch, hoe vaak gij ze moogt aanschouwen, ge gewent er u niet aan, ge ergert u daaraan, ge verzet er u tegen met heel uw natuur en heel uw geestelijk leven. Hoe mag dat toch zijn? 't Is toch natuurlijk. Macht is toch recht. O zeker, macht is recht, doch waartoe? Zie, daar heeft nu eenmaal bij de wieg van elk menschenkind een engel gezeten, en heeft hem een wiegelied gezongen, een lied van liefde en barmhartigheid, van vrede en adel van ziel, en toen . . . toen is hij ingeslapen en heeft hij gedroomd van een wereld, waarin de leeuw met het lam verkeerde en de koe en de berin samen weidden en een gespeend kind de hand uitstak in het hol van den basiliskus. En nooit kan hij dat lied vergeten en dien droom, waarin hij een paradijs zag, en in dat paradijs had de sterkste de meeste liefde en de grootste barmhartigheid, en de koning van alles en allen, wandelde met zijn God en beschermde ze allen en heerschte door liefde en barmhartigheid. Zie, dat kan hij niet vergeten, en juist daarom durft het kind zooveel wagen, want hij weet, dat zijn zwakheid door liefde wordt beschermd, en daarom gevoelt de jongeling zich teleurgesteld, als hij in die koude wereld terecht komt, waar de onschuld de prooi wordt van den sterke, en daarom ergert ook gij u, volwassene, want nóg klinkt het lied van dien engel des vredes na in uw ziel, en als ge voor de onschuld recht wachtet bij den sterke en gij ziet, dat niet dan het geweld drijft door de kracht van de macht, dan vloekt ge leven en lot.

Hebt ge daartoe het recht?

Eénmaal is het zoo geweest. Toen kronkelde de slang voor Adam heen, toen zette de schuwe duive zich op Eva's schouder, en de leeuw vleide zich aan haar voet. Toen at de berin stroo gelijk de os; toen was daar niemand, die leed deed of verdiert op den ganschen berg des Heeren. Waarom toch is het niet zoo gebleven? Helaas, is niet de aarde vervloekt om des menschen wil? Nu droeg de roos haar doornen, en de slang spuwde venijn uit; nu vluchtte de mensch voor het brullen van den koning des wouds, en de lammergier bespiedde het onnoozele lam, en greep het met vangen en klauwen. De liefde werd haat, en de barmhartigheid week voor het egoïsme, en de mensch-koning wierp zijn kroon neer in het slijk van den hartstocht. Vervloekt is de aarde om uwentwil! Gij en ik, wij zijn slaven geworden; wij hebben ons verkocht, verkocht aan hem, wiens genoegens het is, Gods paradijzen te verwoesten, en verderf te zaaien, waar niets dan zegen groeide, zegen en vrede.

Dank zij God, zoo is het niet gebleven. Temidden der zwarte duisternis, bij het beroerd-zijn der elementen en het beven en schokken der aarde tot in haar schoot, rijst daar een kruis, van de aarde naar den hemel wijzend, en de beide armen uitgebreid van het Oosten naar het Westen, als wilde het de lengte der aarde omvamen, om ze tot God te brengen en ze met Hem te verzoenen. Dáár ook leed de Onschuldige voor de macht van het geweld, omdat Hij het wilde. Toch overwon het Lam en werd de macht van den Sterke gebonden. En toen werd de vloek van de aarde weggenomen. Toen werd aan het geloof de triomf over de sterke wereld verzekerd, en met de overwinningskroon der wereld om de slapen en het zegelied op de lippen, trokken de onschuldigen de arena's en de brandstapels hunner vijanden in en op, totdat daar een woord trilde door de wereld, het woord van den machtigste der geweldigen: „Galileër, gij hebt overwonnen!”

Zóó is het thans. Nog moge de gerechtigheid niet heerschen op aarde, nog moge het schepsel als met opgestoken hoofde verwachten den dag der opneming tot kinderen Gods, den dag, waarop het zelf zal vrijgemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis tot de vrijheid der heerlijkheid van Gods kinderen, nog . . . maar die dag zal eenmaal komen.

Wanneer gij gelooft, dat Christus u vrijgemaakt heeft — „maar 't heeft Zijn bloed gekost!” — dan zijt ge veilig; dan gelooft ge, dat een nieuwe aarde u wacht, waarop gerechtigheid wonen zal, waarop geen tijger de onschuld bespringt, geen slang het vogelke bekoort, geen arend of lammergier het onnoozele schaap tot zijn buit kiezen zal, waar de sterke alleen heerschen zal door de macht van zijn liefde.

Wanneer gij dit waarlijk gelooft, dan wandelt ge hier reeds als kinderen des lichts, dan ergert ge u nu reeds aan alle werk der duisternis, en het wekt uw ontzetting, als mensch of dier zich prat maakt op den buit, welken het alleen door fysieke sterkte overweldigen kan, en waarbij het den zwakke tot prooi kiest. Alleen door *fysieke* sterkte, 't zou ook kunnen zijn door moreel overwicht, door hypnose, bewerkt door positie, stand, geleerdheid en wat niet al! Gij gevoelt, wat ik schrijven wil, al wil ik het niet schrijven. Er gaat zooveel geweld van het dier uit, dat zich in de gestalte van mensch voordoet, op het zwakke en onschuldige in uw omgeving! Tracht het te redden, en ontwapen den sterke, ontruk, hem zijn buit! Hoe sterker gij de ergernis gevoelt, hoe zekerder gij zijt van de overwinning. Ook in de behandeling, die de mensch het dier doet ondervinden, is zooveel voor u te doen. Het „behandel de dieren met zachtheid!” is een koninklijke wet, die allerminst door hem ongelezen moet worden gelaten, die zich koning „bij de gratie Gods” over de dierenwereld beschouwt. En eindelijk geschiedt in de wereld der dieren zelve zooveel wreeds, dat door ons voorkomen worden kan.

Wij weten, dat we met ons schrijven het circus, alle stieren- en hanengevechten, allen worstelstrijd tusschen mensch en mensch, of mensch met dier, alle kermisdressuur van honden, apen en dergelijke, veroordeelen, maar we wagen de onderstelling, dat geen Christen, eerbied koesterend voor Gods schepping en haar schepselen, ze bijwonen of goedkeuren zal.

Christenen! ge zijt Koningskinderen! Draagt dan uw kroon met eere! Indien niet, ge smaadt uw God en Vader! Aan uw gedrag zal de wereld, ook de dierenwereld, zien van hoedanigen geest gij zijt. Weest dan barmhartig, gelijk uw Vader in de hemelen barmhartig is! Ontruk den gier het geroofde schaap, al zoudt ge er rotsen voor moeten beklimmen! Ga door uw wereld als kinderen uws Vaders, die al Zijn schepselen liefheeft, ga . . . om te getuigen en te redden!

P. J. K.

